

וְהָאִשָּׁה הִתְּוָא תִּשָּׂא אֶת-עֹנֶהָ: פ
 ו א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:
 כ דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
 אִישׁ אִזְ-אִשָּׁה כִּי יִפְלֹא לְגֹדֶל גְּדֹר גְּזִיר
 לְהִזִּיר לַיהוָה: ג מִיַּיִן וְשִׁכָר יִזִּיר חֲמִץ
 יַיִן וְחֲמִץ שִׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל-מִשְׁרַת
 עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לַחִים

היהא תקבל ית חובה:
 אומליל יי עם משה למימר:
 במלל עם בני ישראל ותימר
 להון גבר או אפתח ארי פרש
 למדר גדר גזירי למיזר קדם יי:
 גמחמר חדרת ועתיק יזר חל
 דחמר חדרת וחל דחמר עתיק
 לא ישתי וכל מחרות ענבין לא
 ישתי וענבין רטיבין ויבשין לא

תולדות ובית אהרן והוספות
 [כ] נדרים ג. ה. נזיר ד. ה. ספ. כב. ירושלמי נדרים
 פ"א א. נזיר פ"א ה. פ"ט א. מוספתא נזיר פ"ד ג.
 עמו"ר פט"ו ב. נמדכ"ר פ"י פ"ד ט. וזר ס"ג ק.
 ש"ש רעה פ"י, [ג] פקמים מג: מד. נדרים ג.
 נזיר ג: ה. לז: לה: למ: מד. כריסופ יג. ירושלמי עולה פ"ב ה. נזיר פ"ו א ב נמדכ"ר פ"י ה. מ.

שפתי חכמים

ב מדהוצרך לכתוב ונקמה האיש מעון שהיא בהיתר אצלו אחר
 ששתתה, משמע שהטוטה קודם ששתתה אסורה לבעלה: ג דקשה
 לרשי היה לו להסמך לפרשת נדרים כי הוא מקומה הראוי לה. והריא
 מרחיזי כתב אף על פי שרשיי זיל אינו מביא בפירושו החומש מהסמוכין
 של רבותיו ז"ל אלא מאותן שאינן נכתבין במקומן מפני שהן קרובות
 לפשוטו של מקרא, מכל מקום כשהפרשיות הסמוכות אין להן דמיון ועד
 זו לזו, גם זו קרוב לפשוטו של מקרא הוא. ע"כ: ש"ו עברה על עשרת
 הדיברות ויהי קדש עצמו כמותר לו, ואם כן הטוטה היחד המרדש ידבר

רש"י

(פס"ה עט). דבר אחר, משניקנקה מהא אללו צהימר
 וקנה מעון, שהטוטה באסורה לבעלה (טוטה כח):
 (ב) כי יפלא. יפריש. למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת
 טוטה ג, לומר לך, שכל הרואה טוטה דנקלקולה, יזיר
 עצמו מן היין, שהוא מביא לידי יואף (טוטה ב): גדר
 אבן עזרא

כי היין משחית הדעת ועבורת השם. ובפרשת כי תצא מחנה
 (דברים כג י) ארמוז לך סוד: ג וטעם מיין ושכר. אם נזר
 להיותו נזיר וקדוש, מיין ושכר יזיר, על דעת המעתיקים
 ששכר גדול מהתיירוש. ואחרים אמרו שכר ממש, כל דבר
 שישתכר האדם ממנו: וטעם חומץ יין והמשרה
 והענבים. לשום נזר שירחק מן היין כלל. ובאשת מנוח
 פירש כל טומאה, כל אשר יצא מגופן היין (שופטים י יז):
 משרת. אין לו חבר, והתיירוש לטמיכת לשון נקבה,
 וטעמו כל דבר שימש עם ענבים. ויש אומרים משקה
 מבושל:

לא תשא את עוונה. אם נטמאה: וטעם ונקמה האיש
 מעון. כי אם עבר עליו רוח קנאה הנה היא אסורה לו שישכב
 עמה, והשוכב יש לו עון. יש אומרים, שטעם הסמך פרשת
 נזיר לפרשת טוטה, שיהיה לה בן נזיר אם לא נטמאה. ולפי
 דעתי כי נסמכה בעבור נזירת האשה שהיא הפך המועלת,
 כי רובי העבירות סבתם היין, ואשה שלא תחקן שער ראשה
 איננה מבקשת להבעל: ב יפלא. יפריש, או יעשה דבר
 פלא, כי רוב העולם הולכים אחר תאוותם: גדר נזיר.
 פירוש נזר להיות נזיר, כי נזיר הוא תאר השם, וינזור ויקרא
 כב (ג) מגורתו, שירחק מהתאוות, ועשה זה לעבודת השם,

יא ו. ה. פל ימי הזירו לה' וגו'. בא וראה שכל מי שמקדש
 את עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה. זה לפי שמזיר
 את עצמו מן היין ונוהג צער בעצמו שלא יגלח ראשו פדי
 לשמר עצמו מן העברה אמר הקדוש ברוך הוא הרי הוא
 השוכ לפני פכהן גדול, מה פהן אסור לטמא לכל המתים אף נזיר אסור לטמא
 לכל המתים. מה פכהן גדול פתיב, (ויקרא כא יב) פי גזר שמן משחת אלהיו עליו,
 אף בגזיר הוא אומר פי נזר אלהיו על ראשו. מה פכהן פתיב, (דה"א כג יא) ויבדל
 אהרן להקדישו קדש קדשים, אף נזיר נקרא קדוש שגאמר פל ימי נזרו קדש
 הוא לה. בא וראה כמה המצות מעשרות את ישראל. והלא גדול שער נזיר
 הוא לאדם שהוא אינו חופף ראשו, ולפי שהוא מגדלו לשם שמים קראו הפתוב

חד מן עשרא בתלת סאין קמחא
 דשערין לא יריק עלוהי משחא

כחציר
(כ)

לא נטמאה: טו והביא האיש את-אשתו אל-הכהן
 והביא את-קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא-יצק עליו שמן

ולא יתן עליו לבנה פי-מנחת קנאת הוא מנחת זכרון
 מזפרת עון: טו והקריב אתה הכהן והעמדה לפני יהוה:

ולא יתן עליו לבנה. שהאמהות נקראות לבונה, שנאמר ואל גבעת הלבונה נזיר
 השירים ד:ו והיא פירשה מדרכיהן (מנחום ס): בי מנחת קנאות הוא. הקמח
 הזה, קמח לשון זכר: מנחת קנאות. מעוררת עליה שתי קנאות קנאת המקום
 וקנאת הבעל (פסרי טס: מוספתא טוטה ב:ד): (יז) מים קדשים. שקדשו כזכור (פסרי